

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Rufferdingemolen, brouwerij en molenaarswoning met tuin

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Rufferdingemolen, brouwerij en molenaarswoning met tuin

Titel:	Rufferdingemolen, brouwerij en molenaarswoning met tuin
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Landen
Deelgemeente:	Landen
Bron:	Schepping: 2013-07-25 Bijwerken: 2018-10-24 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134199
Coördinaten:	Breedte: 5.08483890335 Lengte: 50.7519923382

Primaire tekst

In 1875 omgebouwde villa bij een watermolenbrouwerijcomplex met relictten van oude beplanting.

De graanwatermolen van Rufferdinge, voor het eerst vermeld omstreeks 1200, wordt extra muros afgebeeld in de marge van het stadsplan van Jacob van Deventer uit het 3de kwart van de 16de eeuw, vermoedelijk rond 1560. In 1875 bouwde molenaar-brouwer Charles Vandeweyer op een perceel naast de molen een villa in een streekeigen eclecticisme (vergelijk bijvoorbeeld met de [Villa Arnauts](#) te Zoutleeuw), waar het rond 1850 populaire model voor landhuizen nog sterk in doorschemert: symmetrie, drie traveeën met de voordeur in het midden, twee bouwlagen onder een schilddak. De versiering – witte speklagen en een door een boogfronton bekroond middenrisaliet – bleef beperkt tot de straatgevel. Vandeweyer, die stagiair-molenaar was geweest op Janshoven* te Walsbets, wilde hiermee zijn status als aankomend industrieel en stadsnotabele kracht bijzetten. De oude molen werd grotendeels afgebroken en heropgebouwd en naast de nieuwe molen verscheen een brouwerij, die in 1891 substantieel werd vergroot en tot 1926 actief bleef. Charles Vandeweyer was toen al vijftien jaar dood en Rufferdinge was onverdeeld eigendom van zijn kinderen, waaronder Arthur, ingenieur bij de Belgische Spoorwegen en 'distilleur' op het kasteel van Neerwinden*. De watermolen stopte pas in 1966 met malen. In 1973 kocht de provincie Brabant het domein aan. Het molengebouw werd grondig gerestaureerd en in 1985 als provinciaal 'trefcentrum' ingehuldigd. In de villa kwamen een toeristische informatiebalie en vergaderzalen. Het molencomplex werd in 2003 aan de stad Landen verkocht, de villa het jaar daarop aan de Regie der Gebouwen, die er het vredegericht van Landen installeerde.

In de kadastrale bescheiden werd nooit van een lusttuin gesproken. Het perceel tussen de Molenbeek en de straat, circa 10 are groot, was gewoon 'hof', moestuin. De villa zelf stond op een perceel van een halve hectare, die in de legger als boomgaard werd omschreven en op de kadasterkaarten ook als dusdanig werd ingetekend. Uit het voorkomen van oude sierbomen zoals een bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea'), een recentelijk gerooide zilveresdoorn (*Acer saccharinum*) en – op de bermen van de beek voor de watermolen – diverse witte paardenkastanjes (*Aesculus hippocastanum*), kan echter worden opgemaakt dat er in de onmiddellijke omgeving van de villa een sierbeplanting aanwezig was. Deze beplanting diende wellicht als omkadering van de versierde voorgevel. Na de overname door de provincie werd ook de achterliggende boomgaard aangepakt: glooiende gazons met boom- en struikmassieven, vaste plantenbedden, met betonstenen afgeboorde dolomietpaden, verlichtingspalen met hangende halve bollen van melkglas, zelfs kalmoes (*Acorus calamus*) en pontederia (*Pontederia cordata*) in het opgestuwde gedeelte van de beek... Niets werd aan het toeval overgelaten.

Auteur: Deneef, Roger

Auteur: Wijnant, Jo

Datum: 2008

Titel Text: Park bij domein Rufferdinge

Grafische documenten

Cahier16_Rufferdinge_01 (Deneef, Roger, 04-05-2005, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oude kadastrale legger Landen, art. 440 nrs. 9-13 en 17-24, 31-35, 44 en 75-77.

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Kadastrale opmetingsschets Landen 1876 nr. 7.

DELMEIRE R., *Molens van Groot-Landen. Ons Landens Erfdeel*, 8(24), 1985, p. 17-26 en p. 29-31.

KEMPENEERS P., *Toponymie van Landen*, in *Onomastica Neerlandica*, monografie XVII, Leuven, K.U.L., Instituut voor Naamkunde, 2000, p. 204-206.

RUELENS Ch.-L., *Atlas topographique des villes des Pays-Bas au XVIe siècle par Jacques de Deventer*, Bruxelles, Institut national de géographie, 1884.

VANDENBOSCH A., Een eeuw geschiedenis van het domein van Rufferdinge, in DELMEIRE R., *Molens van Groot-Landen. Ons Landens Erfdeel*, 8(24), 1985, p. 29-31.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/161>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120442>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/200986>

Beknopte karakterisering

Datering: derde kwart 19de eeuw, tweede kwart 17de eeuw, vanaf 1975, vierde kwart 13de eeuw, vierde kwart 19de eeuw

Typologie: brouwerijen, molenaarswoningen, tuin- en parkbeplantingen, watermolens